

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

İç Anadolu Bölge Hapishaneleri Hak İhlalleri İzleme Koordinasyonu tarafından 12 Mart 2024 tarihinde Sincan 1 ve 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevlerine yapılan ziyarette hazırlanan rapor, Türkiye'deki yüksek güvenlikli hapishane rejiminin yapısal hak ihlalleri ürettiğini gözler önüne sermektedir. Rapora göre mahpuslara, ceza türü ve süresi gözetilmeksizin ağırlaştırılmış müebbet infaz rejimi uygulanmaktadır. Mahpuslar gün boyu tek başına tutulmakta, havalandırmaya yalnız çıkarılmakta ve görüş, sohbet, atölye gibi sosyal haklardan mahrum bırakılmaktadır. Hücreler, doğrudan güneş ışığı almayacak biçimde inşa edilmiş; gece boyunca ışıklandırma, saat başı sayım ve kameralı gözetim gibi uygulamalarla psikolojik baskı artırılmıştır. Bazı mahpusların protesto eylemi olarak açlık grevinde oldukları belirtilmiştir.

Ayrıca sağlık hizmetine erişim konusunda ciddi engeller yaşanmaktadır. Revirlerde uzman hekim bulunmamakta, acil durumlarda ring aracılığıyla nakil yapılmakta, mahpuslara kelepçeli ve uzun süreli yolculuklar dayatılmaktadır. Diş tedavileri ve diyet ihtiyaçları karşılanmamakta, kantin ürünlerinin kalitesiz ve fahiş fiyatlı olması nedeniyle beslenme hakkı da ihlal edilmektedir. İfade özgürlüğü ve haberleşme hakkı da ciddi biçimde sınırlandırılmıştır. Kürtçe mektuplar ve kitaplara el konulmakta, Türkçe kitaplar ise hukuka aykırı şekilde içerik denetimine tabi tutulmaktadır. Protesto hakkı disiplin cezası gerekçesi yapılmakta, mahpusların en temel hakları keyfi uygulamalarla gasp edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Sincan 1 ve 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevlerinde mahpuslara ağırlaştırılmış müebbet infaz rejiminin tüm mahpuslara uygulanmasının yasal dayanağı nedir?
2. Mahpusların havalandırma, sohbet, atölye ve spor gibi temel sosyal haklarından sistematik olarak mahrum bırakılması hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu uygulamaların sona erdirilmesi yönünde bir denetim gerçekleştirilmiş midir?
3. Hücrelerin gün ışığını engelleyecek şekilde inşa edilmesi ve sürekli ışık altında tutulma uygulaması hakkında Bakanlığınızın bir denetim ya da iyileştirme planı var mıdır?

4. Mahpusların sağlık hizmetine erişimini zorlaştıran ring araçları, kelepçeli sevk, uzman hekime erişim eksikliklerinin giderilmesi noktasında bir çalışmanız var mıdır? Revirlerde uzman doktor eksikliği neden giderilmemektedir?
5. Kampüs Hastanesi'nde görevli doktorların haftanın yalnızca belirli günlerinde hizmet vermesi nedeniyle yaşanan aksamalar hakkında Bakanlığınızın bilgisi ve müdahalesi var mıdır?
6. Kürtçe mektupların ve kitapların keyfi biçimde engellenmesi hakkında Bakanlığınızca bir soruşturma başlatılmış mıdır? Bu uygulama hangi yasal düzenlemeye dayandırılmaktadır?
7. Açlık grevinde olan Mithat Öztürk, Bakıcan Işık, Ali Aracı ve Ali Hasan Akgül'ün talepleri hakkında Bakanlığınıza iletilmiş resmi başvuru var mıdır? Sağlık durumları izlenmekte midir?
8. Sincan Cezaevi özelinde olduğu gibi Türkiye genelinde, yüksek güvenliklı cezaevlerinde infaz rejimi uygulamalarına dair bağımsız izleme ve Őeffaflık sağlanması için bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
9. Disiplin cezalarıyla protesto hakkı, ifade özgürlüğu ve diğer temel hakların kısıtlanmasına dair açılmış herhangi bir idari soruşturma bulunmakta mıdır?